

To już czwarty ranking gmin Lubuskiego Trójmiasta. W pierwszym za 2005r. ujęliśmy 14 gmin, w drugim za 2006r. uczestniczyło 18 gmin. Ponieważ udział w rankingu był dobrowolny, to nie wszystkie gminy przysłały nam ankiety. Ranking z 2007r. i 2008r. realizowany w ramach zlecenia z Urzędu Marszałkowskiego obejmował już wszystkie 19 gmin Lubuskiego Trójmiasta.

Szanse wciąż realne

Formuła rankingu została przez samorządowców zaakceptowana, a nagrodzeni z dumą wieszają dyplomy w swoich gabinetach. Aspekt rywalizacyjny nie jest jednak istotą rankingu. O wiele istotniejszy jest aspekt poznawczy. Co prawda zestaw gromadzonych danych jest skromny, ale i on pozwala na dokonywanie ważnych obserwacji. Główne założenie rankingu, aby porównywać gminy za pomocą danych „wyjętych” z budżetów, pozwala obiektywizować poglądy na gminną rzeczywistość. Mimo głosów krytycznych o nieobiektywnym i wybiórczym doborze parametrów oceny, zebrane podczas rankingu dane dają bardzo interesujący obraz samorządności regionu. Lubuskie Trójmiasto zajmuje w nim miejsce bodaj najważniejsze.

Lubuskie Trójmiasto zdefiniowano w rankingu jako trzy powiaty: zielonogórski, nowosolski i samą Zieloną Górę, miasto na prawach powiatu. Przypomnę, że podstawą oceny rankingowej były cztery dane budżetowe: dochód do budżetu, wielkość inwestycji, wartość środków pozyskanych z UE i innych źródeł zagranicznych oraz zwrot podatków PIT i CIT. Podstawowy wskaźnik rankingowy jest obliczany za pomocą algorytmu będącego sumą ważoną. Wagi użyte w algorytmie przyjęto a priori, przypisując dochodom wartość 0,1, inwestycjom 0,3, środkom z UE 0,4 i zwrotowi podatku 0,2. W przypadku środków pozyskanych z UE brano pod uwagę jedynie środki, które wpłynęły do budżetu.

Konstrukcja algorytmu zakłada, że najgorsza w danym parametrze gmina otrzymuje 2, a najlepsza 5. W rezultacie wskaźnik rankingowy zawiera się w zakresie 2-5, a większość trójmiejskich gmin uzyskuje w ocenie rankingowej wynik w granicach 2,5-3,5. Gminy o wynikach lepszych należą do czołówki, a gminy o wskaźniku mniejszym zaliczyć trzeba do słabych. Wyniki rankingu za 2008 rok (tab. 1.). Poniżej w tabeli tab.1.5. pierwsze pięć gmin w rankingu.

Tab.1.5. Wyniki rankingu wraz z danymi wyjściowymi

Gmina	Wsk. rank.	Dochód		Inwest.		Środki z UE		Podatek PIT+CIT	
Świdnica	4,44	2836	3	1434	1	210	2	596	4
Zielona Góra m.	3,81	3399	1	602	5	105	4	1135	1
Bojadła	3,48	2560	8	288	16	224	1	255	16
Sulechów	3,43	2597	7	272	17	173	3	603	3

Tegorocznym zwycięzcą została gmina Świdnica - zwycięzca także rankingu wojewódzkiego. Na drugim miejscu znalazło się miasto Zielona Góra, na trzecim Bojadła, na czwartym Sulechów. Wysoką pozycję Świdnicy potwierdza jej sukces w rankingu „Rzeczpospolitej”, w którym była także najlepszą wśród gmin lubuskich. Po raz pierwszy w Rankingu Lubuskiego Trójmiasta zwycięzca tak bardzo zbliżył się do oceny 5, czyli idealnej. Ubiegłoroczny zwycięzca gmina Bojadła uzyskał 4,35. „LT” oznacza wskaźnik rankingowy obliczony dla średniej Lubuskiego Trójmiasta. „Lubuskie” oznacza wskaźnik rankingowy

obliczony dla przeciętnej wojewódzkiej.

Pięcioma pierwszymi gminami ubiegłorocznego rankingu były: Bojadła (4,35), Zielona Góra m. (3,84), Babimost (3,54), Świdnica (3,36) i Sulechów (2,98). Zatem w czołówce są te same gminy. W ubiegłym roku pięcioma ostatnimi gminami były: Koźuchów (2,34), Zabór (2,3), Otyń (2,27), Siedlisko (2,18) i Kolsko (2,15). Zatem wciąż te same podmioty znajdują się na końcu stawki. Jedynie Zabór awansował o kilka pozycji wyżej. Powtarzające się wyniki wskazują na istnienie stałych determinant określających pozycję rankingową gminy. Czynniki te nie zawsze mają charakter obiektywny i prawdopodobnie wynikają z czegoś, co można nazwać „społecznym kontraktem” pomiędzy władzą, a społecznością lokalną. Oczywiście warto dostrzec, że konstrukcja algorytmu nie obejmuje obiektywnego wzrostu lub spadku wpływów lub wydatków, a jedynie relacje do innych gmin.

Wirtualna gmina o danych średnich dla Lubuskiego Trójmiasta, oznaczona w tabeli tab.1. jako „LT” miałaby w rankingu 5 miejsce z wynikiem 3,2, co w slangu szkolnym oznacza „trzy z małym plusem”. Wirtualna gmina o danych średnich dla województwa lubuskiego (oznaczona w tabeli tab.1. jako „Lubuskie”) zajęłaby w rankingu LT 11 miejsce z wynikiem 2,68, co znaczy „trzy na szynach”.

Dla uzmysłowienie wpływu poszczególnych danych wyjściowych na pozycję rankingową w tab.1 podano obok danych pozycję gminy w każdej z kategorii rankingowej. I tak w kategorii „Dochód do budżetu” kolejność pierwszej piątki jest następująca: Zielona Góra gmina miejska (3399), Zabór (3020), Świdnica (2836), Nowe Miasteczko (2720) i Czerwieńsk (2643). Najbiedniejszymi gminami LT są: Koźuchów (2119), Nowa Sól gmina wiejska (2222), Nowa Sól gmina miejska (2240), Trzebiechów (2359) i Zielona Góra gmina wiejska (2361).

W kategorii „Inwestycje” liderami są: Świdnica (1434), Kargowa (822), Zabór (720), Babimost (630) i Zielona Góra gmina miejska (602). Outsiderami tej kategorii są: Kolsko (67), Nowa Sól miasto (243), Sulechów (272), Bojadła (288) i Koźuchów (310). Pozyskiwanie środków z UE w roku 2008 było bardzo małe w porównaniu do roku 2007. Tegoroczna suma środków z UE dla LT wynosi ledwie 23 mln, podczas kiedy w 2007r. było to 88 mln. Najlepiej pozyskiwały w 2008r. środki unijne następujące gminy: Bojadła (224), Świdnica (210), Sulechów (173) i Zielona Góra gmina miejska (105). I nie jest dziwne, że te cztery gminy, choć w innej kolejności, są także liderami rankingu. Najgorzej pozyskiwały środki z UE następujące gminy: Kolsko (0), Siedlisko (8), Czerwieńsk (16), Bytom Odrzański (20) i Koźuchów (22).

W kategorii „Zwrot podatku PIT i CIT” przodują: Zielona Góra gmina miejska (1135), Zielona Góra gmina wiejska (695), Sulechów (603), Świdnica (596) i Nowa Sól gmina miejska (455). Najmniejszy zwrot podatków notują budżety następujących gmin: Kolsko (211), Siedlisko (240), Trzebiechów (252), Bojadła (255) i Nowe Miasteczko (275). Okazuje się zatem, że cztery gminy „zaodrzańskie” mają w tej kategorii najniższe dochody.

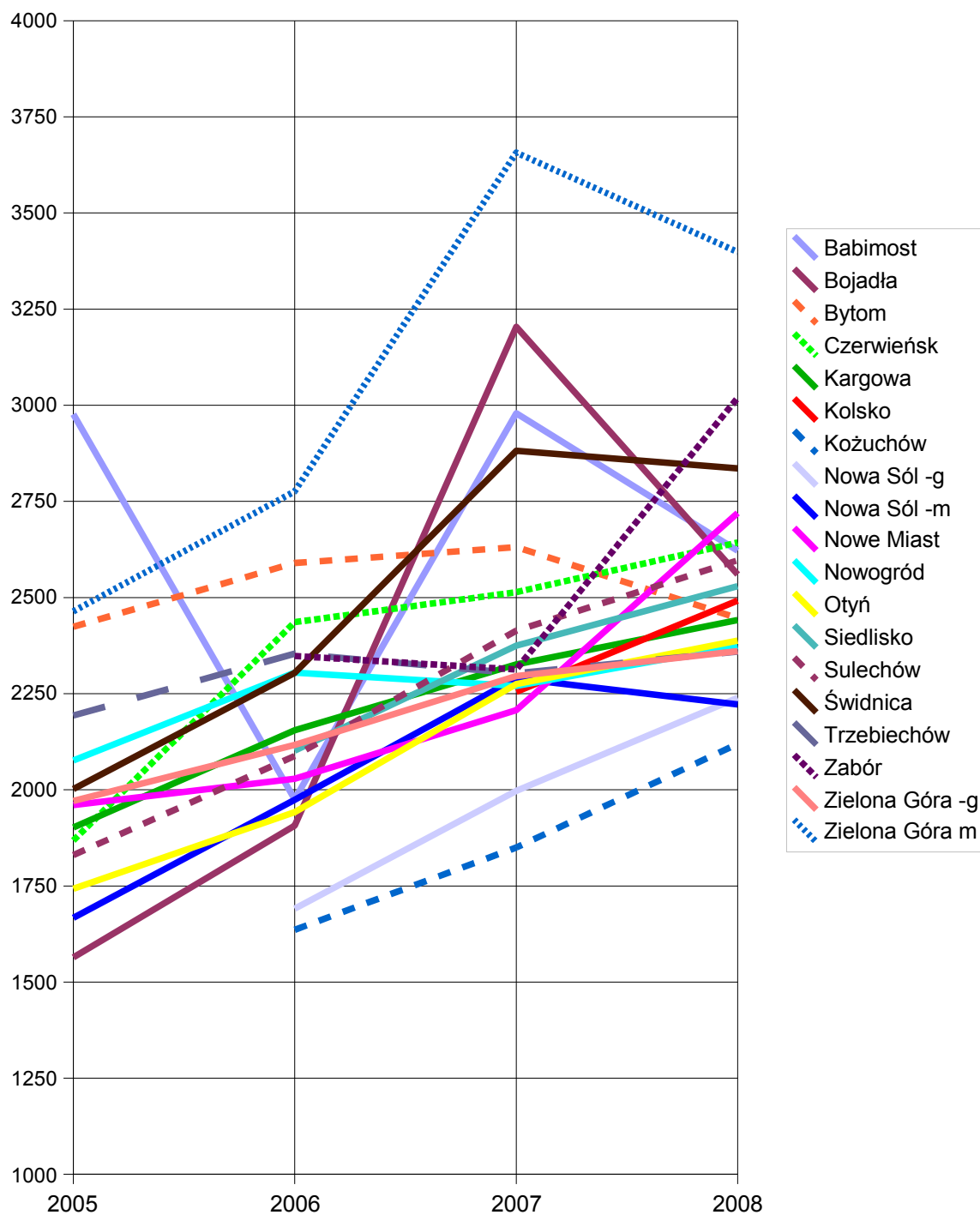
Już wstępna analiza tej kategorii dochodów budżetowych pokazuje, że w odniesieniu do gminy wiejskiej Zielona Góra i gminy Świdnica następuje dyfuzja bogactwa w kierunku odśrodkowym od centrum, którym jest Zielona Góra. Parametrem tego bogactwa są głównie dochody mieszkańców. W przypadku Sulechowa i Nowej Soli, miast o ponadprzeciętnym w kontekście LT potencjale, wpływ Zielonej Góry na wysokość dochodów mieszkańców nie jest tak jednoznaczny.

Dynamika dochodów

Czwarty ranking umożliwia prześledzenie, jak zmieniały się wpływy do budżetu gmin Lubuskiego Trójmiasta w latach 2005 - 2008. Widać to na wykresie „Dochody do budżetu”

Generalnie mamy do czynienia z silnymi wzrostami. Jedynie 6 gmin odnotowało spadek wpływów do budżetu. Co ciekawe Świdnica, która zwyciężyła w tegorocznym rankingu także odnotowała spadek. Mimo to ze swoimi dochodami plasuje się na trzecim miejscu.

Dochody do budżetu

Jak w wykresie widać w badanym okresie nastąpiły znaczne zmiany pozycji zajmowanych przez trójmiejskie gminy. Liderem ze znacznie większymi dochodami jest Zielona Góra. Dwie najslabsze finansowo gminy Kożuchów i Nowa Sól gmina wiejska znacznie poprawiły swoje wpływy do budżetu. Jednocześnie znacznie zbliżyły się do reszty gmin. Szczególnie duże wzrosty zanotowały Kolsko, Zabór i Nowe Miasteczko. Najslabsza w pierwszym rankingu gmina Bojadła w 2008r. znalazła się w ścisłej czołówce, mimo znacznego spadku. Jest to bardzo optymistyczne. Martwi natomiast zastój w Bytomiu Odrzańskim, który w 2005r. był na trzecim miejscu, podobnie jak wahania i generalne obniżenie wpływów do budżetu w Babimoście.

W kontekście dużego wpływu na całe Trójmiasto ważne są wpływy budżetowe trzech gmin: Zielona Góra gmina wiejska, Nowa Sól gmina miejska i Sulechów. Wiejska gmina Zielona Góra, która w 2005r. znajdowała się w środku stawki, w roku ubiegłym znalazła się na jej końcu (15 miejsce). Nowa Sól gmina miejska zajmowała w 2005r. 13 miejsce na 14 sklasyfikowanych gmin, przez dwa lata zwiększała swoje dochody, ale w ubiegłym roku zanotowała znaczny spadek dochodu i obecnie zajmuje miejsce 17, czyli trzecie od końca. Sulechów w 2005r. w stawce 14 gmin zajmował 10 pozycję, a w roku 2008 znalazł się na 7 wśród 19 gmin. W wielkościach bezwzględnych gmina wiejska Zielona Góra zanotowała wzrost z 1971 do 2360 (389), gmina miejska Nowa Sól z 1667 do 2239 (572), Sulechów z 1830 do 2597 (767). W tym czasie Zielona Góra uzyskała wzrost z 2464 (a więc z poziomu wyższego jak Nowa Sól obecnie) do 3399 (935). Zielona Góra, jak z wykresu i danych wynika, jest lokomotywą napędzającą Lubuskie Trójmiasto.

Średnia progresja od roku 2005 wynosi dla gmin Lubuskiego Trójmiasta 500 - 1000zł. w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Dochody indywidualne

Ważnym składnikiem bogactwa gminy jest udział gmin w podatkach PIT i CIT. W zależności od gminy stanowią one bardziej lub mniej istotny udział w dochodzie. Dla Zielonej Góry jest to nieco ponad 30% całego budżetu, a dla Kolska ledwie 8%. Te wpływy silnie zależą od progospodarczego nastawienia władz gminy. Wysiłek poświęcony na ściąganie inwestorów, zapewniających ludziom dobre zarobki z czasem przynosi korzyści w postaci wyższych wpływów do budżetu. Aż dziwne, że władze samorządowe nie dostrzegają tego związku i nie wykazują dostatecznej determinacji we współpracy z biznesem dla tworzenia wysokopłatnych miejsc pracy.

W dłuższej perspektywie czasowej samodzielność finansowa, a co za tym idzie inwestycyjna, będzie musiała wzrastać, a tym samym udział zwrotu podatki PIT i CIT w dochodach do gminnych budżetów. Cztery lata rankingu pozwalają dostrzec dynamikę zmian w tym parametrze budżetu gminy. To także statystyka wzrostu wynagrodzeń mieszkańców gmin. Warto więc pamiętać, że ten parametr jest ważnym czynnikiem atrakcyjności miasta dla wykwalifikowanych kadr.

mieszkańców. Za nimi, ale w mniejszym tempie rozwoju mamy Kargową, Babimost i Nową Sól gminę miejską, no i może Czerwieńsk. Wykres zmusza do zastanowienia się nad czynnikami wzrostu. Wydaje się, że można je podzielić na endogenne, czyli wewnętrzne jak i egzogenne, czyli zewnętrzne. Celowo używam retoryki Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, aby wykazać istnienie zjawiska dyfuzji cywilizacyjnej. Wydaje się, że Zielona Góra i okolice wykazują istnienie tego zjawiska. Spadek w ZG wywołuje (przynajmniej na wykresie) jednoczesne spadki w gminie wiejskiej Zielona Góra jak i w gminie Świdnica (po części także Czerwieńsk). Natomiast Sulechów wykazuje pojawienie się w nim wewnętrznego czynnika wzrostu. Być może jest nim Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, a być może jest to efekt polityki przyciągania do gminy nowych, bogatych mieszkańców.

Lubuskie Trójmiasto

Status i znaczenie Lubuskiego Trójmiasta można ocenić nie tyle na podstawie emocji, ale także na podstawie danych budżetowych i wskaźnika rankingowego (WR). Ukazuje to tabela poniżej.

Tab.3 Porównanie województwa lubuskiego i Lubuskiego Trójmiasta					
	DOCHÓD	INWESTYCJE	ŚRODKI Z UE	ZWROT CIT i PIT	WR
Województwo lubuskie	2646	438	56	458	2,68
Lubuskie Trójmiasto	2826	482	81	730	3,21

[Dane budżetowe w złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca (województwa lubuskiego/Lubuskiego Trójmiasta)]

W każdym z parametrów oceny widać, że Lubuskie Trójmiasto osiąga wyższe średnie od wojewódzkich. A to oznacza, że tu koncentruje się rozwój regionu. Warto zauważyć, że gdyby przyjąć LT jako jednolity twór administracyjny, to w rankingu gmin województwa lubuskiego z wartością wskaźnika rankingowego 3,21, zajęłoby ono w kategorii open 5 miejsce.

Pozycja LT w Lubuskim może być oceniana za pomocą dwóch parametrów. Pierwszym są dochody do budżetu. W tej kategorii jedynie 4 gminy LT mają dochody wyższe od przeciętnej wojewódzkiej. Jednak w kategorii inwestycje aż 10 gmin z obszaru LT inwestuje więcej od przeciętnej. Podchodząc do tego inaczej, na 83 lubuskie gminy 21 (25,3%) z nich inwestuje więcej, jak wynosi średnia wojewódzka. Podczas gdy na 19 gmin LT, 10 inwestuje więcej jak przeciętna wirtualna gmina lubuska, co daje 52,6%, czyli dwukrotnie wyższy odsetek. Gorzów z wartością 442 ledwo przekracza średnią. Jednocześnie żadna z gmin sąsiadująca z Gorzowem nie znalazła się wśród gmin inwestujących więcej, jak przeciętna gmina lubuska. Oznacza to tyle, że gminy LT mając wyższe dochody, rozwijają się relatywnie szybciej od reszty regionu.

Używając retoryki Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego Lubuskie Trójmiasto jest lokomotywą rozwoju regionalnego. Jej siłą są w zasadzie dwie jednostki napędowe, czyli Świdnica (1 miejsce w kategorii open rankingu województwa) i Zielona Góra (3 miejsce w kategorii open rankingu województwa). Dużym wsparciem dla nich są Kargowa (7 m.) i Sulechów (9 m). Hamulcami rozwoju są Nowa Sól, Kożuchów i gmina wiejska Zielona Góra, która mimo poprawiania parametrów wciąż psuje statystykę LT. Gminy małe, takie jak odcięta od głównych szlaków komunikacyjnych gmina Kolsko (najgorsza w tegorocznym rankingu gmina województwa), Otyń, który z niewiadomych powodów ugrzązł na ostatnich miejscach tabel rankingowych, czy zadziwiająco pasywny Bytom Odrzański, mimo słabych wyników nie wpływają znacząco na statystyczny obraz Lubuskiego Trójmiasta.

Warto na podstawie czteroletniego okresu zbierania danych dowiedzieć się, jak przebiegają zmiany. Czy w obszarze LT mamy do czynienia z rozwojem, czy z regresem.

Dane nie pozostawiają wątpliwości. Jest oczywisty postęp. Wykres ukazujący zmiany wartości dochodów budżetowych gmin LT ukazuje dominujący wzrostowy trend. W przypadku niektórych gmin widać wyraźnie, że wysiłek finansowy jednego roku powoduje spadek w roku następnym. Widać jednak silnie wzrostowe i stabilne trendy u większości trójmiejskich gmin. Cieszy ten wzrost szczególnie u gmin z dołu tabeli.

Kostka diagnostyczna

W logice rozwoju regionalnego trzeba widzieć dominujący wpływ dużych gmin (w tym przypadku miast) i uzupełniającą jedynie funkcję gmin małych. Dlatego na potrzeby Rankingu LT utworzono przestrzenną matrycę z ośmioma kategoriami gmin. Gminom przypisano trzy cechy: dochód, wzrost dochodu, liczba mieszkańców. Na osi X znalazł się potencjał gminy mierzony liczbą mieszkańców, a na osi pionowej Z wzrost dochodów budżetowych pomiędzy rokiem 2007, a rokiem 2008, a na osi Y wielkość dochodów budżetowych. Granicznymi wartościami określającymi granicę pomiędzy polami ustalono, 15 000 mieszkańców, co stanowi ok. 5% udziału w liczbie mieszkańców LT, wzrost przychodów budżetowych większy od 100 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca, dochody budżetowe 2600, czyli prawie średnią województwa.

Dla przyrostu dochodów budżetowych większych od 100 zł (wyższa warstwa), uporządkowano gminy wedle następujących metafor.

Wielkość \ Dochody	<2600 zł	> 2600 zł
> 15 000 mieszkańców	1. Aspirująca na gwiazdę	2. Duża gwiazda
<15 000 mieszkańców	3. Aspirująca na gwiazdkę	4. Mała gwiazda

Na tej górnej warstwie, czyli gmin, które zwiększyły swoje dochody, znalazły się następujące gminy (11 gmin):

- Kolsko – mała gmina, wzrost dochodu 237 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Nowa Sól w. - mała gmina, wzrost dochodu 225 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Otyń – mała, gmina, wzrost dochodu 113 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Siedlisko – mała gmina, wzrost dochodu 154 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Zabór – mała gmina, duży dochód, wzrost dochodu 707 – **mała gwiazda**
- Czerwieńsk – mała gmina, duży dochód, wzrost dochodu 129 – **mała gwiazda**
- Kargowa – mała gmina, wzrost dochodu 115 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Koźuchów – duża gmina, wzrost dochodu 270 – **aspirująca na gwiazdę**
- Nowe Miasteczko – mała gmina, wzrost dochodu 513 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Nowogród Bobrzański – mała gmina, wzrost dochodu 104 – **aspirująca na gwiazdkę**
- Sulechów – duża gmina, duży dochód, wzrost dochodu 183 – **duża gwiazda**

Dla przyrostów dochodów budżetowych mniejszych od 100 zł (dolna warstwa), posłużono się poniższymi metaforami.

Wielkość \ Dochody	<2600 zł	> 2600 zł
> 15 000 mieszkańców	5. Czarna dziura	6. Spadająca gwiazda
<15 000 mieszkańców	7. Znikający punkt	8. Spadająca gwiazdka

Na tej górnej warstwie znalazły się następujących 8 gmin:

- Zielona Góra m. - duża gmina, duży dochód – **spadająca gwiazda**

- Nowa Sól – duża gmina, mały dochód – **czarna dziura**
- Bojadła – mała gmina, mały dochód – **znikający punkt**
- Świdnica – mała gmina, duży dochód – **spadająca gwiazdka**
- Trzebiechów – mała gmina, mały dochód – **znikający punkt**
- Zielona Góra w. - duża gmina, mały dochód – **czarna dziura**
- Babimost – mała gmina, duży dochód – **spadająca gwiazdka**
- Bytom Odrzański – mała gmina, mały dochód – **znikający punkt**

W ujęciu kostki diagnostycznej czarna dziura oznacza gminę mającą negatywny i istotny z uwagi na wielkość wpływ na subregion. Znikający punkt oznacza gminę, która ma niewielki wpływ na statystyki ogólne, a jej nawet zupełna zapaść jedynie w niewielkim stopniu zmieni parametry subregionu. Z tego powodu wobec tych dwóch rodzajów podmiotów samorządowych trzeba stosować przeciwne strategię. O ile należy wspierać wszelkie działania zmierzające do poprawy sytuacji czarnych dziur, to znikające punkty być może trzeba pozostawić samym sobie. Jak pokazuje statystyka rankingowa większość małych gmin LT dobrze sobie radzi, jeśli są dobrze zarządzane, jak choćby Nowe Miasteczko, czy Zabór.

Konwencja metafor użyta w kostce diagnostycznej dotyczy oczywiście jednego roku budżetowego i nie ma cech trwałych. Nowa Sól co prawda zanotowała spadek – 50, ale od 2005r. zwiększyła wpływy budżetowe z 1667 do 2240, a Zielona Góra gmina wiejska z przyrostem tylko 65, zwiększyła od 2005r. wpływy do budżetu z 1971 do 2361. Świdnica w okresie od 2005 do 2008r. uzyskała przyrost wpływów budżetowych z 2002 do 2836 (mimo ubiegłorocznego spadku), zaś Zielona Góra miasto odnotowała wzrost z 2464 do 3398 (spadek roku 2008 wyniósł 341).

Wynikająca z tego rankingu metafora znikający punkt ma wobec Bojadł szczególnie czasowy charakter. Gmina Bojadła miała w roku 2005 dochody budżetowe wysokości 1564 i była w pierwszym rankingu na ostatnim miejscu, w ubiegłorocznym rankingu za 2007r. zwyciężyła mając dochody budżetowe 3204 (wzrost o 1640) i mimo spadku wynikającego z mniejszych wpływów ze środków unijnych z wartością wpływów budżetowych 2559 w roku 2008 uzyskała w okresie 2005-2008 przyrost dochodów budżetowych 995. To rekordowy wynik.

Jednak wobec dwóch gmin warto poważniej potraktować zaproponowane metafory. Babimost jest jedyną spośród gmin Lubuskiego Trójmiasta, która w okresie 2005-2008 uzyskała spadek dochodu do budżetu gminy o - 356. Zwycięzca pierwszego rankingu Lubuskiego Trójmiasta, dochodem o 1000zł. przewyższającym większość trójmiejskich gmin, w roku 2008 wciąż na wysokiej 6 pozycji, wydaje się być taką spadającą gwiazdą. Podobnie do słabnącego z roku na rok Bytomia Odrzańskiego. Ten zwycięzca rankingu 2006, dosyć słabo wypadł w roku 2007. W rankingu 2008 znalazł się na 12 miejscu ze wskaźnikiem rankingowym ledwie 2,5, z dochodami budżetowymi 2447, czyli tylko o 23 większymi jak w roku 2005. Wydawało by się, że korzystne położenie pomiędzy Nową Solą, a Głogowem stwarza trwałe podstawy rozwojowe, ale statystyki gminnych budżetów przeczą tej tezie. Bytom nie rozwija się. Miejmy nadzieję, że przyszły rok zmieni sytuację obu powyższych gmin.

Podsumowanie.

Pisanie o wiodącej roli Zielonej Góry w rozwoju Lubuskiego Trójmiasta wydaje się banałem. Jednak to dopiero liczby uzmysławiają nam wagę owego banału. Zielona Góra została dostrzeżona w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, a nawet pozytywnie wyróżniona w stosunku do Gorzowa. Tym niemniej jednak idea Lubuskiego Trójmiasta może być szansą na zmianę obrazu Zielonej Góry wśród gremiów planujących rozwój kraju. Idea Lubuskiego Trójmiasta dzięki rankingowi zyskuje na merytorycznej ocenie stanu i jego perspektyw rozwojowych. Dane zebrane podczas rankingu mogą stać się ważnym

argumentem na rzecz popularyzowania tej idei wśród lubuskich parlamentarzystów.

I tak jak Ranking Gmin Lubuskich ukazuje fiasko koncepcji dwóch stolic, tak Ranking Lubuskiego Trójmiasta dowodzi istnienia Zielonej Góry jako regionalnego centrum wzrostu. To centrum jest jedną z niewielu szans rozwojowych regionu, a przynajmniej środkowej jego części. W kontekście tych szans należy oceniać brak polityki „trójmiejskiej” u władz Zielonej Góry i destrukcyjną rolę w osłabianiu roli Lubuskiego Trójmiasta w rozwoju subregionu odgrywaną przez władze Nowej Soli.

W kontekście rankingu Lubuskiego Trójmiasta zupełnie inaczej widać sens utworzenia Lubuskiego Parku Technologicznego i plan budowania mostu na Odrze w Milsku. Należy zatem wszystkimi siłami wspierać oba te pomysły. Pierwszy bowiem zwiększy endogenną siłę Zielonej Góry, a most oraz związane z nim inwestycje drogowe ułatwią dyfuzję rozwoju na Lubuskie Trójmiasto. A to co dobre dla Lubuskiego Trójmiasta, jest dobre dla regionu.

Załączniki

Tab.1. Wyniki rankingu wraz z danymi wyjściowymi

Gmina	Wsk.Rank.	Dochód		Inwest.		Środki z UE		Podatek PIT+CIT	
Świdnica	4,44	2836	3	1434	1	210	2	596	4
Zielona Góra m.	3,81	3399	1	602	5	105	4	1135	1
Bojadła	3,48	2560	8	288	16	224	1	255	16
Sulechów	3,43	2597	7	272	17	173	3	603	3
LT*	3,2	2811		482		81		717	
Kargowa	3,1	2441	12	822	2	71	8	440	6
Babimost	3,04	2622	6	630	4	76	7	435	7
Nowe Miasteczko	2,92	2720	4	520	6	81	5	276	15
Zabór	2,89	3020	2	720	3	33	10	320	11
Nowogród Bobrzański	2,83	2374	14	475	7	80	6	328	10
Zielona Góra g.	2,79	2361	15	445	10	32	11	695	2
Lubuskie	2,68	2646		438		56		548	
Czerwieńsk	2,51	2643	5	324	14	16	17	406	8
Bytom Odrzański	2,5	2447	11	395	11	20	16	365	9
Nowa Sól m.	2,46	2240	17	243	18	29	12	455	5
Trzebiechów	2,46	2359	16	358	13	34	9	252	17
Nowa Sól g.	2,44	2222	18	447	9	23	13	277	14
Siedlisko	2,42	2529	9	461	8	8	18	240	18
Koźuchów	2,34	2119	19	310	15	22	15	308	13
Otyń	2,33	2388	13	373	12	0	19	313	12
Kolsko	2,21	2492	9	67	19	23	14	211	19

* średnie dla Lubuskiego Trójmiasta (LT) i województwa lubuskiego (Lubuskie)